

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **V. T. N.**, zast. Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Vyšehradská 702/12, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2018, č. j. OAM-169/LE-LE05-LE24-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 3. 2018, č. j. 60 Az 2/2018 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Daliboru Lípovi, advokátu se sídlem Vyšehradská 702/12, Karlovy Vary, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále také „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“). Žalovaný jím rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, v níž namítal nedostatečné odůvodnění neposkytnutí humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu a nepřezkoumatelnost úvahy správního orgánu, na základě které mu nebyla udělena ani doplňková ochrana dle § 14a téhož zákona. Tato pochybení žalovaného pramení z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť prakticky vůbec nezohlednil jím shromážděné podklady pro vydání rozhodnutí a zlehčoval informace uvedené žalobcem v rámci pohovoru. Žalobci hrozí při návratu do země původu (Vietnam) existenční problémy skrze nemožnost zajistit si obživu, navíc mu hrozí pronásledování ze strany věřitelů, neboť na cestu do České republiky si půjčil finanční prostředky, které by při návratu nebyl schopen splácet. Státní aparát Vietnamu jej před vymáháním dluhu a mstou věřitelů neochrání.

[3] Krajský soud žalobním námitkám nepřisvědčil, žalobu zamítl a odkázal na judikaturu zdejšího soudu (rozsudky NSS ze dne 30. 11. 2005, č. j. 2 Azs 222/2005 - 61, a ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64), přičemž shledal skutkový stav jako řádně zjištěný na základě tvrzení žalobce a podkladů správního spisu v podobě zpráv týkajících se stavu dodržování lidských práv a politické a bezpečnostní situace ve Vietnamu. Žalobce jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, vyjma výše uvedených, netvrdil, a proto mu nebyla udělena. Žalovaný při posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany postupoval v souladu se zákonem a vydal přezkoumatelné rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodů, jež lze dle jeho názoru podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel uvádí shodnou argumentaci jako v podané žalobě.

[5] Má za to, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav a žalovaný tak nesprávně dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu, zejména humanitárního azylu či alespoň doplňkové ochrany.

[6] Tento závěr krajský soud pouze aproboval, neboť se stejně jako žalovaný nepřezkoumatelným způsobem vypořádal se skutečností, že stěžovateli hrozí v případě návratu do Vietnamu vážná újma ze strany soukromých osob (věřitelů) a zároveň se obává, že by se mu nedostalo včasné a důsledné ochrany ze strany vietnamských orgánů státní moci. Pro přijetí této úvahy, že by vietnamské státní orgány stěžovateli poskytly dostatečnou ochranu, by se žalovaný musel zabývat otázkou, jakou míru ochrany svým obyvatelům v podobných situacích Vietnam poskytuje. Jelikož toto zhodnocení chybí, je učiněná úvaha o nenaplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany nepřezkoumatelná, přičemž důkazní břemeno ve správním řízení nesl žalovaný. Nadto krajský soud stejně jako žalovaný nedostatečně odůvodnil úvahu, na základě které nebyl stěžovateli udělen humanitární azyl. Stěžovatel není schopen se ve Vietnamu uživit, potažmo splácet dluh, čímž jsou naplněny podmínky po udělení humanitárního azylu, které žalovaný nesprávně posoudil. Z výše uvedených důvodů považuje stěžovatel rozhodnutí žalovaného za nezákonné a nepřezkoumatelné stejně jako rozsudek krajského soudu, a proto navrhuje zrušení tohoto rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[7] Žalovaný pokládá námitky stěžovatele za nedůvodné, neboť stěžovatelem tvrzené skutečnosti, pro které by mu měla být udělena mezinárodní ochrana, nejsou azylově relevantní. K veškerým námitkám stěžovatele se ve svém rozhodnutí dostatečně a vyčerpávajícím způsobem již vyjádřil, odkazuje na obsah správního spisu i rozsudek krajského soudu, se kterým se plně ztotožňuje, a proto navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, případně zamítnutí pro její nedůvodnost.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se zdejší soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno, přesto však uvádí následující.

pokračování

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyloužil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[11] Předně se kasační soud zaměřil na stěžovatelem tvrzenou nepřezkoumatelnost úvahy žalovaného, na základě které stěžovateli nebyla udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel tvrdil hrozbu pronásledování věřiteli v zemi jeho původu, před kterým jej vietnamské orgány státní správy nedostatečně ochrání. Žalovaný stejně jako krajský soud v této souvislosti uzavřel, že nejde o azylově relevantní skutečnost, s čímž se zdejší soud ztotožňuje. Sám stěžovatel totiž v průběhu správního řízení uvedl, že by se před mstou věřitelů mohl obrátit na tamní policii, není si však jistý, zda by mu pomohla. Z jeho tvrzení vyplynulo, že o pomoc příslušné vietnamské orgány nepožádal a tedy nelze tvrdit, že by mu ochrana nebyla odpovídajícím způsobem poskytnuta, a proto by mu měla být poskytnuta ochrana mezinárodní (viz usnesení NSS ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 Azs 66/2017 - 28). Zjišťování a dokazování žalovaného ve správním řízení, nakolik je občanům Vietnamu poskytována ochrana tamními orgány státní či místní správy v obdobných věcech, nemá v případě stěžovatele význam, neboť tamní orgány o pomoc ani nepožádal. Kasační námitka nepřezkoumatelnosti je nedůvodná, úvaha žalovaného je naopak plně přezkoumatelná a souladná s judikaturou zdejšího soudu.

[12] Dále se kasační soud zaměřil na to, zda byl ve věci stěžovatele dostatečně zjištěn skutkový stav. Vzhledem k tomu, že námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve správním řízení je pouze obecná, zůstane i obecné posouzení zdejšího soudu. Ve správním spise jsou založeny žádost, protokol k žádosti i přepis pohovoru vedeného se stěžovatelem, ze kterého jednoznačně plyne snaha stěžovatele o legalizaci pobytu na území České republiky v ryze ekonomickém kontextu. Stěžovatel uvádí, že jiné než ekonomické důvody jej k opuštění vlasti nevedly. Tato skutečnost však rovněž není dle ustálené judikatury zdejšího soudu azylově relevantní a nepostačuje pro poskytnutí jakékoliv formy mezinárodní ochrany včetně humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (viz rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Vzhledem k tomu, že kromě výše uvedených obav z nedostatečné ochrany před věřiteli v zemi původu a obav ekonomických stěžovatel žádné další důvody pro udělení mezinárodní ochrany neuvedl, nebylo na žalovaném, aby je jakkoliv doplňoval nebo domýšlel. Správní řízení o udělení mezinárodní ochrany je řízením na žádost, ve kterém se uplatní zásada dispoziční, přičemž důkazní břemeno leží na správních orgánech, ovšem toliko stran skutečností, které účastníci tvrdí, včetně bezpečnostní, politické i lidskoprávní situace v zemi původu. Tomuto žalovaný plně dostal, a proto je námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu naprosto nedůvodná.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů kasační stížnost podle §104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

V. Náklady řízení

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[14] Ustanovený zástupce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu